

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/249738,Audycja-z-cyklad-Historia-toczy-sie-dzis-w-Centralnym-Przystanku-Historia-30-pazd.html>
30.10.2026, 11:42

Audycja z cyklu „Historia toczy się dziś” w Centralnym Przystanku Historia – 30 października 2026

W Centralnym Przystanku Historia IPN im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego odbyło się spotkanie zatytułowane „Fakty i mity o Berezie Kartuskiej”.

[Bereza Kartuska II Rzeczypospolita \(II RP\)](#)

30.10.2026

Jaką rolę pełniło miejsce odosobnienia w Berezie Kartuskiej w realiach politycznych II Rzeczypospolitej? Kto trafiał za jego mury i jakie kryteria decydowały o osadzeniu? Czy byli to przede wszystkim komuniści, czy również przedstawiciele innych środowisk politycznych? I wreszcie – czy funkcjonowanie Berez Kartuskiej można uznać za świadectwo totalitarnych tendencji w ówczesnej Polsce?

W programie „Historia toczy się dziś” przyglądamy się jednemu z najbardziej kontrowersyjnych zagadnień związanych z historią Polski międzywojennej. Bereza Kartuska do dziś budzi spory i rodzi pytania o granice władzy państwowej oraz sytuację polityczną w II Rzeczypospolitej. Aby oddzielić historyczne fakty od utrwalonych wyobrażeń i uproszczeń, badamy zasady kierowania tam osadzonych oraz ich zróżnicowanie polityczne.

Rozmowa dotyczy także podstaw, na których podejmowano decyzje o osadzeniu, a także znaczenia Berez Kartuskiej dla oceny charakteru polskiego państwa w okresie międzywojennym. Czy jej historia pozwala na jednoznaczne wnioski, czy wymaga uwzględnienia szerszego kontekstu politycznego i historycznego?

Na te i inne pytania odpowiedział prof. Krzysztof Kawalec z Oddziałowego Biura Badań Historycznych IPN we Wrocławiu.

Spotkanie poprowadził red. Krzysztof Świątek.

Audycja dostępna 30 października o godz. 09:15 tylko na kanale IPNtv.

[Poprzedni Strona](#)

II Rzeczpospolita

Rozmowa